

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

KULTURUTVECKLING

Verksamhetsberättelse 2022 är producerad av Region Jönköpings län i april 2023.

Innehåll

Ny regional kulturplan	1
Samverkan och dialog	2
Konstområdesdialoger	2
Samverkan med länets kommuner	2
Interregional samverkan och Regionsamverkan Sydsverige	2
Samverkan mellan Region Jönköpings län och staten	3
Barn och unga.....	4
Alla barns och ungas rätt till kultur.....	4
Nätverk och samarbeten.....	4
Ung delaktighet.....	5
Feriepraktik kultur	5
Fokus kulturskola.....	6
Kulturrätten	6
Bild och form	7
Konstbokcirkel.....	7
Konstkonferens	7
Krisresidenser	7
Konstkritik	8
Bild och form gestaltning	9
Gestaltningssuppdrag	9
Galleri- och ateljébesök	10
Avskrivning.....	10
Tillgängliggöra.....	10
Spisrummet	11
Studiebesök.....	11
Konstvisningar	11
Barnens vårdmiljö.....	11
Sagoslingan.....	11
Omvärldsbevakning.....	12

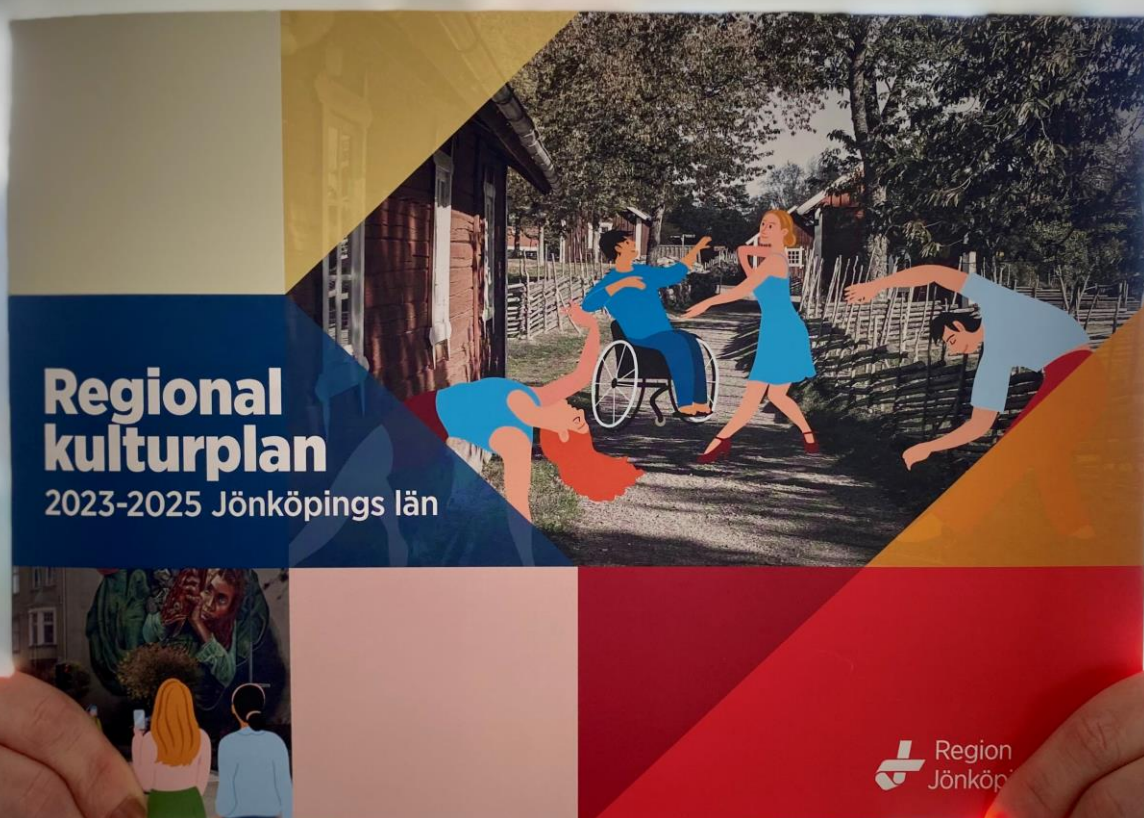
Konstinköp 2022	12
Ordinarie konto	12
En procent- konton	12
Sammanställning	12
Dans	13
Dansworkshops	13
Danskickoff	13
Dansdialog	13
Läs dig till rörelse	13
Skapa Dans	13
Crossing Motion	14
Dansbänkar	14
Danssamverkan Syd	15
Film och rörlig bild	16
Filmsommar	16
Fortbildande nätverksträff inom visning - Cinesyd	16
Nyhetsbrev och nätverksträffar	16
Utvecklingsprogram och produktionsstöd	16
Projektbidrag film	16
PING kortfilmstävling	16
Värnamo Filmhistoriska Filmfestival	17
Filmpolitik	17
Skolbio och filmkunnighet	17
Hemslöjd	18
Hemslöjd Humaniora	18
Kulturell och kreativa näringar	18
Hör & Gör	18
Publik verksamhet i Hemslöjdens Hus och i länet	18
Utställningar	18
Förenings- och nätverksträffar	19
Aktiviteter för barn och unga	20
Hemslöjd och hälsa	20
Utveckling av slöjdföreningar	20

Projekt kring lin och ull	20
Litteratur.....	22
VÄNLIT – branschnätverk för litteratur.....	22
Platsens författare.....	22
Stöd till litterära verksamheter.....	22
SmåLit.....	23
Regionbibliotek.....	24
Regionsamverkan Sydsverige.....	24
Nationell nivå	25
Barns delaktighet och inflytande.....	25
Biblioteken som tankesmedjor.....	25
Bilderbokens möjligheter.....	26
Digital transformation.....	26
Glänta – barnbibliotek på sjukhus.....	26
Letterbox Club Sverige	26
Nationella minoriteter och minoritetsspråk.....	27
Språklust	27
Tillgänglighet.....	27
Yttrandefrihet och fristad	29
Fristadskonstnär	29
Röster om yttrandefrihet	29
Fängslade författares dag	30
Stöd och bidrag.....	32
Kultur- och arbetsstipendier.....	32
Paul Petersons stipendium	32
Verksamhetsbidrag	32
Verksamheter som beviljats stöd 2022.....	32
Projektbidrag.....	34
Fleråriga projekt som beviljades fortsatt stöd 2022.....	34
Nya projekt som beviljades stöd 2022.....	34

Ny regional kulturplan

En regional kulturplan är ett verktyg i dialogen med staten avseende fördelning av statliga medel. Sedan 2012 ingår Region Jönköpings län i den nationella kultursamverkansmodellen och har att följa den statliga förordningen om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Under 2022 arbetades det fram en ny plan – Regional kulturplan 2023-2025 Jönköpings län.

Regionfullmäktige antog i oktober 2022 en ny regional kulturplan för Jönköpings län. Regional kulturplan 2023-2025 Jönköpings län är en plan för utvecklingen av kulturen i länet och sorterar under Region Jönköpings läns övergripande plan: Budget med flerårsplan. Den övergripande strategiska planen överför de politiska besluten till handling och binder samman visionen ”För ett bra liv i en attraktiv region” med strategiska mål inom den operativa verksamheten. I arbetet med att ta fram en ny regional kulturplan var delaktighet och samverkan ledord. Förutom samverkan med länets kommuner och regionala och kommunala politiker, har kulturaktörer och civilsamhället varit med i flertalet dialoger och workshops.

Samverkan och dialog

Samverkan och samråd är nödvändigt för att stärka utvecklingen i länet och sker regelbundet med lokala, regionala, nationella och internationella parter.

Konstområdesdialoger

Kulturutveckling bjuder in till årlig dialog med länets kulturaktörer med syftet att stärka utvecklingen, gemensamt identifiera utmaningar och utforska möjligheter till nya initiativ för att uppnå målen i den regionala kulturplanen. Temat för 2022 års dialoger var – nu har vi snart en ny kulturplan, hur förverkligar vi gemensamt den? Inbjudna till dialogerna var kulturaktörer, civilsamhället, tjänstepersoner och politiker och de olika dialoger som erbjöds var: litteratur och yttrandefrihet, spelkultur, kultur för barn och unga, arkiv/museum/kulturarv, scenkonst och hemslöjd/bild och form. Möjlighet till digital närvaro gavs på alla dialoger för att möjliggöra för så många som möjligt att delta.

Samverkan med länets kommuner

Region Jönköpings län samverkar med länets kommuner genom processinriktat arbete i olika forum och med ett gemensamt fokus på utveckling som utgår från kommunernas olika styrkor och utmaningar. Genom ett kulturchefsnätverk sker samverkan mellan kommunerna och regionen för att gemensamt flytta fram kulturens positioner i länet. Kulturchefsnätverket träffas en gång i månaden och består av kommunernas kulturchefer med mandat, dvs den som företräder kommunen i kulturfrågor och kan fatta beslut, oftast förvaltningschef samt regionens kulturutvecklingschef och kulturstrateg. Fokus under 2022 var arbetet med den regionala kulturplanen, en utredning om bibliotekssamverkan och ett arbete med att sprida scenkonst i hela länet tillsammans med Smålands musik och teater.

Interregional samverkan och Regionsamverkan Sydsverige

Region Jönköpings län samverkar interregionalt inom olika projekt, processer och nätverk på politisk nivå, med tjänstepersoner och andra aktörer. Samordning och samutnyttjande av kompetenser och resurser över regiongränserna kan öka förutsättningarna för att de kulturpolitiska målen uppnås.

De sex regionerna inom Regionsamverkan Sydsverige (Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne) verkar tillsammans för att utgöra en dynamisk bas för kulturell och regional utveckling. Inom Regionsamverkan Sydsverige finns gemensamma kulturpolitiska ambitioner för ett flertal konstområden och för att utveckla interregionala samverkansstrukturer. Inom Regionsamverkan Sydsverige finns gemensamma kulturpolitiska ambitioner för ett flertal konstområden och för att utveckla interregionala samverkansstrukturer. Ett stort fokus var att ta fram dokumentet *Strategi för audiovisuell produktion i Sydsverige*.

Samverkan mellan Region Jönköpings län och staten

Region Jönköpings län för årliga samtal med Kulturrådet kring utvecklingsområden och utveckling av kultursamverkansmodellen. Årets tema för den dialog som förs med varje enskild region var Arkiv och temat för samverkanskonferensen, där alla regioner och samverkansrådet deltar, hade temat barn och unga.

Barn och unga

Kulturutveckling ska stärka barns och ungas möjlighet att ta del av och skapa kultur i vårt län. Med utgångspunkt i FN:s barnkonvention arbetar Kulturutveckling med samverkan, tillgänglighet, delaktighet, kunskap och eget skapande, samt för regional, nationell och internationell dialog kring frågor som rör kultur för barn och unga.

Alla barns och ungas rätt till kultur

Genom att delta i nationella nätverk och genom att inhämta och sprida kunskap internt och externt, arbetade Kulturutveckling med FN:s barnkonvention och alla barns och ungas rätt till kultur. Kulturstrategen satt med i styrgruppen för Region Jönköpings läns handlingsplan kring barnrättsfrågor. Beviljade utvecklingsmedel och aktivt deltagande i styrgruppen för Kulturrätten är en viktig del av arbetet för alla barns och ungas rätt till kultur.

*Under Frejas teatersommar fick ungdomar med diagnos inom autismspektrat prova på teater.
Foto: Smålands musik och teater*

Nätverk och samarbeten

Nätverket bestående av alla sydsvenska regioner med fokus på kultur för barn och unga behandlade under året ämnen som barnrätt i kulturen och implementering av kultur i högskoleutbildningen för bland annat lärare och fritidspedagoger. Under året startades också ett nationellt nätverk för barn och unga-utvecklare där frågor som spelkultur och regional kulturskola berördes. Kontinuerlig dialog fördes även med kommuner, kulturskolor och

aktörer inom kultursamverkansmodellen kring specifika projekt, insatser och utvecklingsområden.

Ung delaktighet

Under 2022 startades *KulturCrew* upp i Jönköpings län, ett koncept som vänder sig till barn och unga mellan 10 och 25 år. Skolor, fritidsgårdar, kommuner och kulturskolor är välkomna att anamma konceptet som bygger på att stärka ungas rätt till kultur med arrangörskapet som metod. *KulturCrew* skapar möjligheter för ung delaktighet, stärker kulturens värde i samhället och bidrar till att uppfylla barnkonventionens mål. Under 2022 startade ett *KulturCrew* i länet, och samtal inleddes med flera kommuner för att kunna starta under 2023. Utvecklaren deltog också i nationella nätverksträffar och arrangerade tillsammans med *KulturCrew* Skåne en handledarkurs för nya handledare. Insatsen ägs av Kulturutveckling, Region Jönköpings län. Under året gick Riksteatern Jönköpings län in som samverkanspart för insatsen.

Feriepraktik kultur

Kulturutveckling arbetar på två sätt med feriepraktik inom kultur. *Feriepraktik Kultur* är medel som kan sökas av länets kommuner, organisationer, föreningar och institutioner för att arrangera feriepraktik. *Kultursommar* är den feriepraktik som arrangeras av Kulturutveckling tillsammans med olika samarbetsparter. Under året engagerades 133 ungdomar i feriearbete i samtliga av länets 13 kommuner. *Kultursommar* arrangerades inom följande konstområden under handledning av en professionell kulturaktör:

- Film på Hemslöjdens hus i Jönköping med Jimi Wall Peterson.
- Dans på Kulturhuset Spira med Maria Ulriksson, i samarbete med SMOT och Unga Spira.
- Freja Musikteater i samarbete med SMOT och Unga Spira.
- Konst i samarbete med Jönköpings läns museum.

Sommaren 2022 genomfördes Danssommaren som en del av Kultursommaren, där åtta ungdomar från länet fick en chans att lära sig mer om att arbeta som dansare under ledning av Maria Ulriksson. Foto: Johan Werner Avby.

Fokus kulturskola

Ett utvecklingsbidrag gav möjligheten att arbeta med regional samverkan för kulturskolor i Jönköpings län. Länets kulturskolechefer står gemensamt bakom projektet Regional samordning för länets kulturskolor och Kulturutveckling har regelbunden dialog med projektledaren. I projektet har bland annat en utbildningsinsats inom barnrättsfrågor gjorts för alla länets kulturskolor.

Kulturrätten

Tillsammans med alla parter inom kultursamverkansmodellen arbetade Kulturutveckling under året aktivt med projektet *Kulturrätten*. Genom metodutveckling och samordning stärktes samarbetet mellan skola och kulturliv och bidrog till att säkra alla barns rätt till kultur. Inom ramen för projektet byggdes ett nätverk av kultursamordnare upp och en struktur och modell för en årlig utbudsdag togs fram. 2022 var det sista projektåret och 2023 blir Kulturrätten en permanent insats. Den nya tjänsten Scenkonstkonsulent för barn och unga tillsattes på Riksteatern Jönköpings län för att kunna fortsätta arbetet med *Kulturrätten*.

Bild och form

Året har präglats av en återstart efter pandemin och konsekvenserna av kriget i Ukraina. Utifrån detta har fokus legat på att etablera ett nätverk för konstnärer verksamma i länet samt att skapa konstnärliga residenser.

Konstforum – nätverksträffar för konstnärer

Syftet med *Konstforum* är att fungera som mötesplats för konstnärer där de kan utbyta erfarenheter och kompetensutveckla. Nätverket har under det gångna året arrangerat tre träffar, varav den första på Syret i Jönköping, den andra på Nässjö konsthall och den tredje på Smålands Konstarkiv. Träffarna hos olika konstaktörer i länet hade till syfte att sprida kännedom om och kontakter mellan aktörerna och länets konstnärer.

Vid varje träff behandlades ett specifikt tema, bland annat ”Hur bygger man en portfolio?” och ”Hur söker man till ett konstnärsresidens?” och ”Hur driver man ett residens”.

Nätverksträffarna har resulterat i flera nya samarbeten och några av dessa har även lett till att konstnärer blivit upptäckta av kommunala inköpare.

Konstbokcirkel

Med syfte att skapa fler mötesplatser för konst i länet har projektet *Konstbokcirkel* initierats i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Ambitionen är att upprätta bokcirkel med konstböcker på länets folkbibliotek. Ett kompendium för hur man analyserar och samtalar om konst håller på att tas fram åt cirkelledarna.

Konstkonferens

I syfte att inspirera och kompetensutveckla det pedagogiska arbetet på länets konstinstitutioner, erbjöd Region Jönköpings län konstpedagoger att medverka på en konferens i Wanås under året.

Krisresidenser

Kriget i Ukraina ledde till att Region Jönköpings län upprättade fem krisresidenser för kulturarbetare från Ukraina. Dessa krisresidenser möjliggjordes genom samverkan med kommunerna som ansvarade för boendet, institutioner som ansvarade för värdskapet, det nationella nätverket SWAN finansierade resorna via Postkodsstiftelsen och Region Jönköpings län som koordinerade och finansierade stipendierna. En av stipendierna erhöll även stipendium från IASPIS för att kunna göra studiebesök i Stockholm och hos konstnärskollegor i Kronoberg.

De fem residenserna var utspridda i kommunerna Jönköping, Nässjö, Tranås och Värnamo och tog sammanlagt emot åtta ukrainska kulturarbetare. Under residensperioden medverkade stipendierna i ett flertal utställningar, artist talks, författarsamtal och workshops.

Vernissage för Emergency suitcase på Studio Silk i Jönköping. På bilden är residenskonstnärer från Ukraina samt Lennart Alves från Region Jönköpings län, Theresa Lekberg från SWAN och Stina Nilsson och Helena Boström från Studio Silk. Foto: Privat

Konstkritik

Inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige arrangerades två kurser i att skriva konstkritik på Sörängens folkhögskola i Nässjö. Syftet med kursen var att öka bildningsnivån både kring kritiska texter och kritiskt tänkande, samt kring samtal om konst för människor med olika bakgrunder. Kurserna var öppna för alla. Den första kursen anordnades under våren och var en fysisk kurs på Sörängens folkhögskola. Kursen bestod av fem möten och hölls av konstkritikern Sara Arvidsson.

Efterfrågan på kursen var väldigt hög. Kursen hade dock svårt att nå elever från alla sex regioner i södra Sverige. När den genomfördes på nytt under hösten, gjordes den därför digitalt med enbart en fysisk träff där man sågs för att besöka en utställning tillsammans.

Bild och form gestaltning

Tillgänglighetsförändring av Region Jönköpings läns konstsamling genom offentlig gestaltning bidrar till historiskt och samtida konstnärligt värde. Konstinköp har pågått sedan 1950-talet och ger samlingen spridning på uttryck och bred tidsanda. Region Jönköpings läns konstsamling innehåller idag ca 14 000 konstverk. I samband med ny- och ombyggnationer strävar Region Jönköpings län att följa en procents-regeln vilket stärker stödet till regionala, nationella och internationella konstnärer. Medborgarna ges möjlighet att uppleva offentlig samtida konst i sin närmiljö som en del i vårt demokratiska samhälle.

Gestaltningssupdrag

HUS D1/D2 Länssjukhuset Ryhov - Nybyggnation

Focus har varit under året att slutföra gestaltningssuppdragen i HUS D1/D2 Länssjukhuset Ryhov. Inköp har gjorts under en längre period av ca 250 konstverk, och i samspråk med verksamheterna har kollektioner satts ihop för att passa just den specifika vårdmiljön.

Råslätts nya vårdcentrum – Nybyggnation

Konstnärlig gestaltning färdigställdes exteriört och interiört 2022, en skulptur av konstnären Lena Cronqvist monterades i anslutning till entré/gångväg.

Ryhovs entré - Ombyggnation

Under 2022 har två konstnärer lämnat in skissförslag för entréplanen framför huvudingången till Länssjukhuset Ryhov. Detta med anledning av den förestående ombyggnaden av platsen.

Magnus Thierfelders förslag *Det stora i det lilla* vann störst anklag hos styrgruppen för den konstnärliga gestaltningen. I väntan på att den ekonomiska situationen för ombyggnadsprojektet ska klargöras och förhoppningsvis få starta har Bild och form gestaltning fått option på den idé som är bärande i förslaget för konstnärlig gestaltning till entréplanen, fram till 1 april 2023.

Höglandssjukhuset Eksjö nya Akuten – Ny- och ombyggnation

Projektmöten har pågått under hösten kring konstnärlig gestaltning av nya akuten Eksjö. Beslutet togs om ett gestaltningssupdrag av en skulptur. Uppdraget annonserades ut på Konstpool och en referensgrupp tillsattes.

Psykiatri Värnamo – Nybyggnation

Samtal pågår tillsammans med verksamheten och projektgruppen kring konstnärlig gestaltning.

Dokumentation

Pågående arbete med folder innehållande senaste upphandlade gestaltningarna

Ordinarie gestaltungsarbete

I Region Jönköping läns verksamheter fortgår arbetet med viss fördröjning.

Galleri- och ateljébesök

Bild och form gestaltning besökte gallerier och utställningar regionalt och nationellt, vilket bidrog med stöd till lokala, nationella och internationella konstnärer. Ateljébesöken återupptogs under året och vi fick del av konstnärernas arbetsinriktning.

Avskrivning

Konstverk som inte längre tjänar sitt syfte, på grund av dåligt skick, bör avskrivas regelbundet. Konst i offentliga miljöer utsätts dagligen för större slitage än konstverk som hänger i klimatanpassade lokaler, konsthallar och museer. Avskrivning bör även innefatta utomhusskulpturer som genom åren utan kontinuerlig översyn har tillåtits förfalla. Inventering av Regionen Jönköpings läns konstsamling avslutades 2022 och skadad ej brukbar konst avyttrades.

Pingvin utanför Höglandssjukhuset Eksjö, skapad av Roland Persson. Foto: Emelie Aspenberg.

Tillgängliggöra

I uppdraget att tillgängliggöra Region Jönköpings läns konstsamling tackade Bild och form gestaltning ja till Studio Silk-samtal hösten 2022. Intresserade invånare bjöds in till samtal kring Regionen Jönköpings läns konstsamling, gestaltungsuppdrag och inköp.

Spisrummet

Idén med Spisrummet är att tillgängliggöra konstsamlingen för våra medborgare utanför sjukhusmiljön, som en del i Bild och form gestaltungsuppdrag. En plats, ett rum där Regionens konstsamling visas i samverkan med länets kulturutövare, exempelvis på länets museer. Perspektiv breddas och utvecklas genom arbetet med Spisrummet, idén öppnar för mentorskap där elev och konstnär möts i ett pedagogiskt samarbete. Vi inväntar beslut och budget för genomförande.

Studiebesök

Som en del i sin konstnärliga utbildning bjuds elever på Jönköpings läns estetutbildningar in till Bild och form gestaltning där de får en inblick i Region Jönköpings läns konstsamling och gestaltungsuppdrag.

Konstvisningar

Konstvisningar startas upp under 2023 som en del i att tillgängliggöra Regionen Jönköpings läns konstsamling.

Barnens vårdmiljö

Genom pilotprojektet *Kultur i vården* har Bild och form gestaltning initierat idén att lyfta barnens vårdmiljö på Region Jönköping läns tre sjukhus. I samarbete med Biblioteksutveckling, Sjukhusbiblioteket, Föreningen KulturSjukhuset, Lekterapi, Barnmottagningen Ryhov, Regionfastigheter, Mark och Miljö genomfördes utställningar med innehållande program 2019. Samarbetet resulterade i att Sjukhusbiblioteket tog över ytan *Galleri R*, tidigare disponerad utställningsyta av Bild och form gestaltning.

Barnbiblioteket *Glänta* invigdes 4 april 2019 och projektet *Glänta* tilldelades stöd från Kulturrådet under 2019–2022. *Glänta* arbetade efter barnkonventionen – alla barns rätt till kultur. Under 2022 avslutades projektet *Glänta* och därmed upphörde Bild och form gestaltungs medverkan i arbetsgruppen. Bild och form gestaltning deltog digitalt med inslag tillsammans med Sjukhusbiblioteket i projektet *Glänta* på Bokmässan – *Hur kan vi stärka barnens vårdmiljö genom samverkan?*

Sagoslingan

Bild och form gestaltning och dansutvecklaren samarbetade kring projektet *Dansbänkar* med placering i Hyenornas Trädgård Länssjukhuset Ryhov. Skyltning med QR-koder tillgängliggör dansbänkarna som är plats-specifika. Invigning planerades under 2022 i samband med *Sagoslingans* färdigställande, arbetet pausades och i avvaktan på beslut av ombyggnation entré Ryhov.

Sagoslingan är en plats i sjukhusmiljö där besökare, patienter och personal får möjlighet till upplevelse och andrum. Genom konst, dans och berättelser i olika format blir det en del i

barnens vårdmiljö. *Sagoslingan* är ett samverkansprojekt där olika kompetenser deltar och fortgår 2023. *Sagoslingan* ingår i SLINGAN - ett naturstråk utomhus runt Region Jönköpings läns tre sjukhus.

Omvärldsbevakning

Bild och form gestaltning bevakar samtidskonsten i olika forum, besöker konferenser och konstmässor och deltar i diskussioner kring offentlig konst. Bild och form gestaltning deltog i flera formella och informella samtal kring konsten bland annat Gestaltad livsmiljö ArkDes och Samtidskonstdagarna 2022, Statens Konstråd med flera, regionalt och nationellt samt medverkade i interna utvecklingsarbeten inom Kulturutveckling. Nätverket för offentlig konst har varit pausad under pandemin och återupptas i fysisk form 2023.

Konstinköp 2022

Ordinarie konto

Totalt 122 verk vid 30 inköp

Konstnärer män 28 st (73 verk)

Konstnärer kvinnor 24 st (49 verk)

En procent- konton

Totalt 51 verk vid 8 inköp

Konstnärer män 9 st (21 verk)

Konstnärer kvinnor 11 st (30 verk)

Sammanställning

Totalt 173 verk

Män 37 st (94 verk)

Kvinnor 35 st (79 verk)

I sammanställningen kan samma konstnärer förekomma flera gånger.

Dans

Under året har Skapa Dans genomförts och fortsatt den ordinarie utvecklingsverksamheten har fortsatt. Det treåriga projekt *DANSSpår* är nu avslutat och även sista Dansbänken inom projektet. Utvecklingsprojektet *Crossing Motion* har varit på paus under 2022 för att återupptas och avslutas våren 2024.

Dansworkshops

Under hösten har ett samarbete påbörjat med Balettakademien Stockholm. Unga dansare får möjlighet att öva inför kommande auditionperioder i syfte att stärka ungas danskunskaper.

Danskickoff

Hösten startades upp med den återkommande danskickoffen på Kulturhuset Spira i samarbete med Smålands Musik och Teater (SMOT) och Jönköpings kommun. Där presenterades kommande dansföreställningar och andra dansmöten under hösten och våren. 80 personer deltog, en blandning av kulturinköpare, utövare, tjänstemän, politiker och intresserad allmänhet. Kvällen avslutades med dansföreställning på Spira med Spiras ungdomskompani Dans Spira Extended skapad av koreografen Mari Carrasco.

Dansdialog

I november höll Region Jönköpings län sina konstområdes dialoger med utövare, fria kulturlivet, politiker och tjänstemän. Under dialogen presenterades Kulturplanen. Dialogerna ligger till grund för arbetet med att ta fram handlingsplaner.

Läs dig till rörelse

Region Jönköpings län har varit med och stöttat Gislaveds kommun för residens och metodutveckling inom projektet *Läs dig till rörelse*. Ett tvärkonstnärligt projekt med fokus på läsning, skrivande och rörelse där elever är delaktiga i processen och skapandet av texter, danser och tolkningar i syfte att stärka kulturen i skolan. Dans, skrivande och läsning möts och samverkar nära varandra på ett inkluderande sätt där alla, oavsett språklig bakgrund, kan delta.

Skapa Dans

Skapa Dans är en årligt återkommande koreografitävling för unga dansare i åldern 14 – 22 år. Tävlingsens syfte är att uppmuntra det egna dansskapandet hos unga amatörer. *Skapa Dans* 2022 arrangerades i Skillingehus i Skillingaryd i samarbete med Vaggeryds kommun, Studieförbundet Vuxenskolan, Studieförbundet Bilda, NVB och Riksteatern Jönköpings län. Vann gjorde gruppen Pirouette från Jönköping, som representerade länet i riksfinalen på Riksteatern i Stockholm där de vann publikens pris. Under finaldagarna fick ungdomarna ta del av workshops, föreställningar och information om vidareutbildningar inom dansområdet. drivs av Moa Sa Flamencodansaren Josefina Chiacchiero hade residens på Tändsticksmuseet i

Dansarna Isabelle Bustos och Klara Linqvist från dansgruppen Pirouette vann koreografi-tävlingen Skapa Dans och representerade länet i riksfinalen. Foto: Johan Werner Avby

Crossing Motion

Projektets syfte är att undersöka vad som sker i den samskapande processen mellan dans och musik. Vad händer med makten som vanligtvis en koreograf eller tonsättare/dirigent har när hela gruppen skapar tillsammans? Förflyttar sig makten genom hela gruppen i olika stadier och hur kommuniceras den? Hur kan äganderätten bli jämbördig inom gruppen? Vad blir det gemensamma lärandet? *Crossing Motion* genomförs i samarbete med Västmanlandsmusiken och Stockholms konstnärliga högskola, med stöd från Kulturrådet. Huvudägare för projektet är Kulturutveckling, Region Jönköpings län.

Dansbänkar

Under hösten avslutades arbetet med *Dansbänkar*. En dansbänk är en digital dansupplevelse som syftar till att göra den professionella danskonsten tillgänglig för alla invånare i

Jönköpings län. På flera platser runt om i länet har danskonstnärer och koreografer skapat dansverk som har filmats, och som är specifika för just den platsen. Filmerna skiljer sig åt och som besökare får man möta olika antal dansare och olika dansstilar. Eftersom verken är platsspecifika behöver man ta sig till precis den plats där verket skapades för att ta del av upplevelsen. Vid årets slut fanns 18 dansbänkar i åtta av länets kommuner. Målet är att fortsätta arbetet med dansbänkarna i en ny form.

Danssamverkan Syd

Danssamverkan Syd är ett nätverk för fria utövare i södra Sverige och en mötesplats för utbyte av idéer, dialog och kännedom om varandras projekt och arbetssätt. Nätverket genomförde under året två träffar.

Film och rörlig bild

Det regionala uppdraget för filmverksamheten är att stötta och främja utveckling inom filmkunnighet, talangutveckling och visning. Verksamheten har varit stödjande och kunskapsbärande i dialog med och mellan civilsamhället, filmskapare och pedagoger. Då tjänsten filmutvecklare under 2022 var vakant var vissa verksamheter vilande.

Filmsommar

Som en del i feriepraktiken Kultursommar arrangerades Filmsommar där ungdomar mellan 15–19 år fick lära sig grunderna i manus, berättande, regi och filmteknik under fyra dagar. Handledare var regissören Jimi Vall Peterson. Deltagarna fick sedan under sommaren arbeta med sitt eget filmprojekt, få digital handledning, samt erhålla ett arvode. Arbetet avslutades med en träff, där deltagarna fick visa film och berätta om sina arbetsprocesser.

Fortbildande nätverksträff inom visning - Cinesyd

Inom samarbetet med Regionsamverkan Sydsverige har nätverket *Cinesyd* bildats som fokuserar på frågor kring visning. Under hösten arrangerades en nätverksträff i Älmhults Folkets Hus för aktörer som arbetar med visning: Alltifrån biografer till skolbiosamordnare till filmstudios och filmfestivaler bjöds in. Fokus för dagarna var interregionalt erfarenhetsutbyte.

Nyhetsbrev och nätverksträffar

Dessa har under året pausats på grund av vakans.

Utvecklingsprogram och produktionsstöd

Satsningen *GAZE – nya filmröster* med stöd från Filminstitutet som startade 2021 med syfte att stötta och utveckla filmskapare, blev beviljad stöd för ett andra projektår. Även detta pausades under 2022 på grund av vakans. Detta arbete planeras att återupptas under 2023.

Projektbidrag film

Under 2021 förändrades riktlinjerna kring projektbidraget för film, från att endast gälla stöd till förproduktion, till att även gälla filmprojekt i förproduktions-, produktions- och/eller efterproduktionsstadium, vilket medfört att antalet stödansökningar under året har ökat. Stödet fördelas med hjälp av en referensgrupp.

PING kortfilmstävling

PING kortfilmsfestival är Region Jönköpings läns egen uttagning till den nationella tävlingen Novemberfestivalen – Sveriges nationella arena för unga filmare upp till 26 år. Jönköping har också en egen tävlingsklass för 27+. Tävlingen pausades under året på grund av vakans, men tas upp under 2023 igen.

Värnamo Filmhistoriska Filmfestival

Region Jönköpings län sitter med i styrgruppen och filmkommittén för *Värnamo Filmhistoriska Filmfestival*. Tillsammans med styrgruppen anordnades en kortfilmstävling för regionens filmare som genomfördes under festivalen. Regionen har utöver stöd och projektledning bidragit med arvoden för jurymedlemmar och ett stipendium på 10 000 kronor till vinnaren. Festivalen fortsätter med ambitionen att bli en mötesplats för filmbranschen och en arena för nyproducerad film i Jönköpings län.

Filmpolitik

Kulturutveckling Film har tagit del av, och i den mån det funnits personella resurser, utvecklat de filmkulturella frågorna, regionalt såväl som nationellt, genom vårt medlemskap i *Filmregionerna* och *Regionsamverkan Sydsverige*. *Regionsamverkan Sydsverige* har med hjälp av Hjalmar Palmgren tagit fram en Audiovisuell filmstrategi som kommer ligga till grund för en handlingsplan på området filmproduktion.

Skolbio och filmkunnighet

Eftersom det saknats filmutvecklare på plats under 2022 har dessa frågor legat vilande. Men i december påbörjades dialoger med kultursamordnare och flera kommuner kring uppstart av skolbioverksamhet, bland annat med Eksjö och Mariannelund.

Hemslöjd

För att stärka förnyelsen och utvecklingen av hemslöjden ur kultur-, närings- och hållbarhetsperspektiv har fokus legat på existentiell hälsa. Med Hemslöjdens Hus som ett nav i verksamheten, sker kontakter och aktiviteter i hela länet, interregionalt och nationellt. Under året har teknisk utrustning för digitalisering börjat användas vilket ökat tillgängligheten.

Hemslöjd Humaniora

Hemslöjd Humaniora söker fundamentala grundorsaker, motivationer med mera och lyfter metodiskt i humaniora och humanvetenskaperna med utgångspunkt hemslöjd. Detta för att belysa det handgjordas mening, värde och betydelse för individ och samhälle.

Projektet har en plattform på Facebook och statistiken visar ett stort intresse och att nya målgrupper nås.

Kulturell och kreativa näringar

Fokus inom området är landsbygdsutveckling, där slöjden kan ha en betydelse för turism, men också för de som lever och verkar på landsbygden. Hemslöjd har ingått i gruppen som lämnat remissvar till skriften Kreativa Sverige.

Hör & Gör

Hör&Gör, samarbetsprojektet i Sydsverige med barn, slöjd och berättande i fokus, har övergått till uppdraget inom Regionsamverkan Sydsverige för hemslöjd, hälsa och funktionsvariationer. Under året har en skrift tagits fram, samt en kortfilm och material för handledarutbildning.

Hemslöjden vill öka förståelsen för vad slöjd kan ha för betydelse för människors välbefinnande.

Publik verksamhet i Hemslöjdens Hus och i länet

Intresset för att komma till aktiviteterna i Hemslöjdens Hus är tillbaka på samma nivå som innan pandemin. Vi har nu också utökat med möjligheten att delta digitalt på en del av våra träffar. Denna hybridvariant ger en större tillgänglighet och valmöjlighet, som möjliggör deltagande på egna villkor. Kontakter och aktiviteter sker även i hela länet, interregionalt och nationellt.

Utställningar

Vi sätter ljuset på är en utställningsverksamhet i Hemslöjdens Hus som vill visa upp slöjdföreteelser från länet och närliggande områden för husets besökare och intresserad allmänhet. Under året genomfördes:

- *Djur och odjur*, producerad av Västra Götaland, med visningar för små grupper om max tre personer.

- *Drömmen som sprack*, med inlämnade ofärdiga projekt.
- *Tid för trä – reviceted*
- *Virka* med Kirsten Dienus
- *Skillingcoinrings* med Mikael Ljungqvist
- *Skafferiskrädderi* med Felicia Dambach

#slöjdrutan

Ett nätverk av slöjd i samarbete med Jönköpings läns hemslöjdsförbund som inspirerade och engagerade hela länet. Hundra tomma rutor delades ut och samtliga kom tillbaka fyllda av olika slöjdtekniker och uttryck. Projektet avslutades under året med finissage på Jönköpings läns museum där besökarna fick hämta hem sina rutor.

Föreläsningar och workshops

Under året har flera föreläsningar, kurser, workshops och slöjdcafékvällar genomförts. Flera i samarbete med bland annat Jönköpings läns hemslöjdsförbund, Handvävare i Jönköping och Knuten Garn.

Förenings- och nätverksträffar

Åtta olika intressegrupper/nätverk/föreningar träffas regelbundet i Hemslöjdens Hus. De är verksamma inom stickning, vävning, broderi, knyppling, lappsömnad och spinning/spånad. Genom att ge dessa grupper tillträde till vårt hus breddar vi arbetet i den civila sektorn.

Kulturunderstödd rehabilitering, där vi samarbetat från start, har fått lägga ner i Jönköping, då kommunen valt att inte längre stötta den verksamheten.

Aktiviteter för barn och unga

Ett aktivitets- och kunskapspaket för barn och unga har utvecklats och bland annat använts i sommaraktiviteter med Jönköpings kommun. Instruktioner, material och redskap i 1050 kassar delades ut med inspirationsmaterial på nätet.

Material till handledarutbildning inriktning barn och unga har sammanställts och ska användas 2023.

Samarbete med ReMida har gett möjlighet att verka på fler platser i länet. Fler samverkanstillfällen med verksamheter för barn och unga gör att vi blir mer synliga. Under året har verksamheten även deltagit i PRIO Barn&Unga ett nationellt nätverk med digitala träffar på teman skola och Kulturskolan.

Slöjdklubben har haft god uppslutning och varit på plats i Hemslöjdens Hus.

Hemslöjd och hälsa

Forskning pågår om hälsoeffekter av hemslöjd i samverkan med Lunds universitet, som finansieras med bidrag från Nämnden för Hemslöjd och Region Jönköpings län.

Utveckling av slöjdföreningar

Via insamling av uppgifter till *Händer*, Jönköpings läns hemslöjdsförbunds medlemsblad och informationskanal i civilsamhället hålls regelbunden och aktuell kontakt med föreningarna.

Den planerade inventeringen och träffen med länets slöjdföreningar blev inte av innan dialogmötena i november. Här behöver vi göra ett omtag och fundera över hur vi vill att dessa träffar ska genomföras, vilket behovet är och hur vi kommer vidare och i så fall hur det utvecklar föreningarna.

Projekt kring lin och ull

Under året har det nationella projektet 1 kvm lin fortsatt i ett småländskt samarbete. I år har även de övriga nordiska länderna deltagit med gemensamma digitala föredrag. Ett lokalt odlingsprojekt på Vandalorum har genomförts där slöjdförening och hembygdsförening samarbetade med konsthallen och en av utställarna.

Ull och lin är två textila material som alltid varit betydelsefulla inom hemslöjden. Marknadsekonomiskt har den inhemska produktionen inte kunnat mäta sig med övriga världen, men har andra värden som bör belysas. Nationellt börjar nu intresset för dessa fibrer att öka. Hur kan man använda den svenska ullen och det svenska linet för att öka kunskapen om egenskaper och användbarhet?

Folkdräkt

Arbetet med att sprida kunskap om och öka intresset för dräkt sker genom Dräktrådet, med representanter från Jönköpings läns museum, Jönköpings läns hembygdsförbund, Svenska folkdansringen samt andra sakkunniga. Under året har arbetet fortsatt med digitalisering av

mönster. Arbetet med att ta fram nya material och produkter inspirerade av Jönköpings läns museums samlingar, har avstannat.

Ingår i en nationell kollegial arbetsgrupp kring begreppet folkdräkt, som ser över och sammanställer relevant information för den gemensamma hemsidan *Hemslöjdguiden*.

Intresset för folkdräkt har fortsatt att öka och de insatser vi gjort under de senaste åren, märker vi nu har spridit sig över riket och de andra dräktintresserade har kommit ikapp.

Litteratur

Under året har fokus legat på att etablera ett litterärt nätverk i hela länet samt att skapa fruktbara samarbeten inom litteratur i privat, ideell och offentlig sektor. Region Jönköpings län har under året stärkt förutsättningarna och ökat kunskaperna för enskilda författare, litterära arrangörer och andra aktörer.

VÄNLIT – branschnätverk för litteratur

Inom nätverket har det under året arrangerats fyra träffar, skickats ut åtta månadsbrev samt arrangerats flera författarsamtal och pop up-bokmässor. Genom nätverket kan författare, förläggare, föreningar och andra verksamma i länet skapa kontakter för framtida verksamhet och lära sig mer om branschen. Bland annat har ett löpande samarbete med Akademibokhandeln etablerats och evenemang som *Book club*, *Årsrik*, pop up på marknader och annat har genomförts. Person med skriv- och litteraturintresse har fått ökad exponering av sina verk, ett kollegialt sammanhang och verktyg för framtiden. Bibliotek och bokhandlar har förmedlat författare till nätverket. Enskilda författare har fått stöd sin skrivprocess med rådgivning.

Platsens författare

Tio ungdomar i Jönköping, Mullsjö och Tranås fick under sommaren möjlighet att sommarjobba som författare under tre veckor. Under professionell handledning av författare och värdskap från lokala organisationer har ungdomarna utvecklat sitt skrivintresse och sina idéer. Efter de tre veckorna har ungdomarna fått fortsatta erbjudanden via VÄNLIT och deras texter har publicerats i en gemensam antologi som släpps på SmåLit.

Stöd till litterära verksamheter

Region Jönköpings län bidrar ekonomiskt till flera litterära verksamheter i länet, såsom Jönköpings litteraturhus och Kultivera. Under året har Region Jönköpings län samlat dessa verksamheter och andra arrangörer i ett nätverk som träffar omkring varannan månad. Genom nätverket samarbetar arrangörerna praktiskt vid evenemang och utbyter erfarenheter och tips.

Skrivyta Syd

De sex sydregionerna fortsatte att driva projektet *Skrivyta Syd*, ett ettårigt litterärt utvecklingsprogram med en deltagande författare från varje län. I juni avslutade den första författaren från Jönköpings län sitt år i programmet medan en ny författare påbörjade programmet i september. Författarna från Jönköpings län har under programmet fått utveckla sina texter på residens, möta flera etablerade författare och handledare och mycket annat. Programmet ger författare i Jönköpings län omfattande nätverk och utbildning för att kunna verka som författare på hemmaplan i framtiden.

SmåLit

SmåLit genomfördes för femte året, som en hybridfestival med författarsamtal i februari och bokmessa i maj som en följd av restriktionerna. Detta påverkade besöksantal negativt. Under året har Region Jönköpings län haft ordföranderollen i styrgruppen och novelljuryn. Under året har styrgruppen bland annat rekryterat ny projektledare och nya personer till projektgrupper och annat. Under året har diskussioner förts med fler kommuner i syfte att festivalen ska växa. *SmåLit* har etablerats som en nationell festival med förfrågningar från de största förlagen. Antalet bidrag till novelltävlingen uppgick till närmare femhundra och slog alla rekord.

Regionbibliotek

Regionbibliotek Region Jönköpings läns verksamhet utgår från de tre fokusområden som beskrivs i biblioteksplanen: Biblioteksarenan, Digital delaktighet och kompetens och Läsfrämjande, berättelser och bildning. Under året har ett särskilt fokus varit att utveckla arbetet med de nätverk för folkbibliotekens personal som vi driver, kopplade till pågående utvecklingsprocesser.

Ny biblioteksplan

Regional biblioteksverksamhet är en del i det allmänna biblioteksväsendet som regleras i bibliotekslagen (SFS 2013:801). Lagen anger att regioner och kommuner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. I regionbibliotekets uppdrag är därför biblioteksplanen ett avgörande verktyg.

Processen med att ta fram en ny biblioteksplan har pågått hela året och innebar att regionbibliotekets verksamhet lyfts i olika sammanhang, inte minst politiskt. Genom dialog med bibliotekscheferna och remissförfarande innebar planprocessen också att biblioteksfrågorna på den kommunala nivån lyfts in i ett regionalt sammanhang. I samband med *Biblioteksplan Region Jönköpings län 2023-2025* fick verksamheten nytt namn: Biblioteksutveckling Region Jönköpings län.

Samverkan och dialog

Omvärldsbevakning och samverkan på olika nivåer är en självklar del av verksamheten och sker regelbundet med lokala, regionala och nationella parter.

Biblioteks nätverket

Bibliotekschefsnätverket är den främsta plattformen för att främja samverkan mellan regionbiblioteket och folkbiblioteken men också folkbiblioteken sinsemellan. Bibliotekschefsmöten, bibliotekschefsinternat samt digitala dialoger har varit tillfällen som bidragit till att ytterligare bygga och stärka nätverket. Förra årets utredning om samverkan mellan folkbiblioteken i Jönköpings län, *Mer bibliotek*, resulterade i ett uppdrag som respektive bibliotekschef fick från sin kulturchef i juni. Regionbiblioteket har stöttat genom processledning, med fortsatta samtal och workshops i nätverket. I slutet av året reviderades nätverkets gemensamma plan inför 2023, som bland annat innebär fortsatt fokus på att leda i samverkan.

Regionsamverkan Sydsverige

I beredningsgruppen för bibliotek och läsfrämjande ingår chefer för de regionala biblioteksverksamheterna i Jönköping, Skåne, Halland och Blekinge/Kronoberg. Beredningsgruppen har under året utvecklat formerna för samverkan och samtalat om fokus

framåt. Projektet *Biblioteken som tankesmedjor* har fått en tydligare struktur och organisation där beredningsgruppen fungerar som styrgrupp. En arbetsgrupp med utvecklare från de olika regionala biblioteksverksamheterna har kommit i gång. Samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige bidrar till betydelsefullt kollegialt nätverkande. Hittills inom beredningsgruppen och mellan medarbetare i arbetsgruppen *Biblioteken som tankesmedjor*, med möjlighet att utvecklas ytterligare.

Nationell nivå

Genom samverkan med landets övriga regionala biblioteksverksamheter inom Föreningen för Regional biblioteksverksamhet, FRB, har regionbiblioteket möjlighet att vara en aktör i det nationella bibliotekslandskapet. Dialogen med Kulturrådet och Kungliga biblioteket har ökat under året, med anledning av nationella satsningar på Läsfrämjandelyft för personal på folkbiblioteken och plattformen för digital fortbildning, *Digiteket*. Tillsammans med myndigheterna genomförs varje år dialog och konferens under rubriken *Träffpunkt biblioteksplaner*, som en del i uppdraget att följa upp biblioteksplanerna. Årets tema handlade om framtagandet av biblioteksplaner då en nationell vägledning togs fram och presenterades. Regeringens beslut om *Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025* resulterade i nya uppdrag till myndigheterna, till exempel om förslag på former för stärkt samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet.

Barns delaktighet och inflytande

Nätverk med bibliotekspersonal från fem av länets kommuner delade erfarenheter och kunskapade kring barnrättsfrågor. Exempel på frågor nätverket arbetade med var: hur ser en möjliggörande biblioteksmiljö för delaktighet ut? Hur skapar man rutiner i vardagen för delaktighet och inflytande? Hur ser uppföljning och utvärdering av verksamheten ut, kopplat till barnrättsfrågor? Folkbibliotekspersonal från två kommuner och utvecklare deltog på Sveriges Kommuner och Regioners kurs *Barnrättsperspektiv i kulturverksamhet i teori och praktik*. Utvecklare genomförde handledande samtal med chefer samt workshop kring metodutveckling i två kommuner.

Biblioteken som tankesmedjor

I samarbete med de regionala biblioteksverksamheterna i Skåne, Halland och Blekinge/Kronoberg inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige, fortsätter processen med projektet *Biblioteken som tankesmedjor*. Projektet syftar till att inspirera folkbibliotekspersonal till ett proaktivt och utforskande arbetssätt kring bibliotekens demokratiska uppdrag i en digital samtid. Under året har grundläggande struktur och arbetsmodell varit prioriterat. Förankringsarbete på olika nivåer, regionalt och lokalt, har varit i fokus och fortsätter även under 2023 i de medverkande länen/regionerna. Målet för Jönköpings län under 2023 är att två av länets folkbibliotek vill ansluta till processen som pilotbibliotek.

Bilderbokens möjligheter

Projektet är ett gott exempel på att lyckas skapa förutsättningar för hållbarhet och utveckla delar till den fina helhet det är nu. Genom samverkan mellan bibliotek, förskola och museum fick alla barn i Vetlanda kommuns förskolor litteratur- och konstsupplevelser, lek och eget skapande via bilderboken som konstform. Projektet har gett ökad kunskap och förståelse för hur ett medvetet arbetssätt i samverkan kan bidra till barns språkutveckling och kreativitet. Regionbiblioteket har varit ett stöd för Vetlanda bibliotek genom hela processen via handledning och möjlighet till nätverkande i länet. *Bilderbokens möjligheter* medverkade på Biblioteksscenen på Bokmässan i Göteborg.

Digital transformation

Under året startade regionbiblioteket nätverket i digital transformation för folkbibliotekspersonal som har gått kursen *Att leda bibliotekens digitala transformation*. Folkbiblioteken i fyra kommuner har påbörjat insatser för att stärka personalens digitala kompetens och prova nya digitala verktyg med ekonomiskt stöd från regionbiblioteket. Ett gemensamt arbete kring området spelkultur har påbörjats inom Kulturutveckling och området kommer att fortsätta utforskas tillsammans med folkbiblioteken under 2023. Flera folkbibliotek har fått stöd i att prova användarcentrerade metoder, och det arbetet fortsätter under 2023 som en egen process.

Glänta – barnbibliotek på sjukhus

Regionbiblioteket har funnits med som kompetensstöd i Sjukhusbiblioteken Futurums projekt *Glänta – barnbibliotek på sjukhus*. Projektet har handlat om att förnya och förändra arbetssätt och verksamhet genom att fördjupa kontakter och pröva nya arbetsmetoder. Målet har varit att nå fler barn i vården, bland annat genom uppsökande verksamhet för inläggande barn på sjukhus. Slutrapporten visar att nya arbetssätt har initierats och blir hållbara inom ordinarie verksamhet, bland annat *Höst i Glänta* med olika aktiviteter. Arbetet med att göra en upplevelsebaserad Sagoslinga fortsätter. Regionbiblioteket och sjukhusbiblioteket arbetar vidare för att barn och föräldrar också ska hitta till folkbiblioteket i sin kommun.

Letterbox Club Sverige

Letterbox Club vänder sig till barn i utsatta livssituationer: boende i familjehem samt i familjer med långvarigt försörjningsstöd. Syftet är att stimulera och väcka barnens nyfikenhet och lust att läsa, räkna och lära sig genom att de får paket med böcker, spel och skrivmaterial. Nationellt finns projektägarskapet hos *Stiftelsen Allmänna barnhuset*. *Letterbox Club* fanns under året i tio kommuner i Jönköpings län och nådde 239 barn i familjehem eller i andra socialt utsatta situationer. Utvecklare sammankallade nätverk med länets folkbibliotek för fortsatt utveckling av lokal samverkan med socialtjänst och bibliotek. Regionbiblioteket deltog dels i nationella arbetsgruppen för *Letterbox Club*, dels i styrgruppen.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Processen har hittat sin form på regional nivå under året och är förankrad inom Region Jönköpings län med skrivningar i aktuella styrdokument. Arbetsgruppen har etablerat kontakt och genomfört samrådsmöten med representanter från några av minoriteterna. Samtal pågår med minoriteterna om att arrangera minoritetsdagar hösten 2023. I slutet av året informerade regionbiblioteket länets bibliotekschefer om den pågående processen. I planeringsarbetet för våren 2023 fanns nationella minoriteter med som tema, inom *Läsfrämjande pågår* en fortbildningsserie som kopplar an till nationella Läsfrämjandelyftet. *Läsfrämjande pågår* och minoritetsdagar blir tillfällen att fortsatt inspirera, tydliggöra och stärka bibliotekspersonalen i sitt uppdrag.

Språklust

Språklust drivs av regionbiblioteket och Barnhälsovårdens ledningsstab, i dialog med länets folkbibliotek och logopedier. Arbetet är kopplat till Region Jönköpings läns folkhälsostrategi och Kulturrådets nationella satsning *Bokstart*. Insatserna omfattar alla barn vid 8 månader och 5 år (ca 8000 barn årligen) och en riktad insats för barn som behöver extra stöd i sin språkliga utveckling. Styrgruppen tog fram en processplan, som har möjliggjort ytterligare steg mot hållbara strukturer i samverkan för små barns språkutveckling. *Språklustnätverk Region Jönköpings län* prövade nya tankar kring utvecklingsarbete. Samverkan mellan bibliotek och öppen förskola fördjupades och en inspirationseftermiddag genomfördes för de inblandade professionerna. Utvecklare medverkade i nationellt nätverk med regionala biblioteksverksamheter.

Tillgänglighet

Regionbiblioteket samlar personal från länets folkbibliotek i ett nätverk med utgångspunkt i bibliotekslagens skrivningar om prioriterade målgrupper och biblioteksverksamhet tillgänglig för alla. Då efterfrågan från länets kommuner av högläsning för seniorer på särskilda boende ökat, blev betydelsen av bibliotek i samspel med lokalsamhället allt tydligare. I samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och Vetlanda som pilotbibliotek fick läsfrämjande för seniorer uppdaterad struktur och innehåll. Lokala arbetsgrupper blev grundläggande arbetsform där bibliotek är en självklar aktör i samskapande med andra professioner. Processen fortsätter i gemensamt utforskande och prövande av nya metoder för att främja samverkan med fokus på tillgänglig läsning.

Delande av kunskap och erfarenheter, reflektion, samtal och lärande bidrar till att stärka och utveckla både profession och verksamhet på folkbiblioteken. Foto: Johan Werner Avby

Yttrandefrihet och fristad

Kulturutveckling har ett särskilt uppdrag att arbeta för och stärka frågan om yttrandefrihet för fria kulturarbetare. Som medlem i *International Cities of Refuge Network* (ICORN) värnas rätten till det fria ordet och demokratiska rättigheter. Kulturutveckling stödjer och driver projekt om integration och mångfald.

Fristadskonstnär

Under året har vår tidigare fristadskonstnär Ali Thareb medverkat i flera samtal, uppläsningar, performance, skrivit artiklar, gett intervjuer, deltagit i planeringen av *Röster om yttrandefrihet* och på många sätt aktivt deltagit i länets, men även i andra delar av Sveriges kulturliv.

Ny fristadskonstnär bjöds in under sommaren. Processen för att få uppehållstillstånd var lång och påfrestande för fristadskonstnären. Beviljande av ansökan om uppehållstillstånd kom i slutet av året och förberedelser gjordes för att ta emot konstnären.

Planering påbörjades för att uppmärksamma att Region Jönköpings län 2023 varit medlem i det internationella fristadssystemet ICORN i tio år.

Röster om yttrandefrihet

I oktober arrangerades ett nytt program i serien *Röster om yttrandefrihet*, denna gång med tema demokrati och yttrandefrihet i Sverige och världen. Syftet med dagen var att lyfta ämnet demokrati och rätten till det fria ordet och sätta detta i relation till målgruppens liv och vardag. Medverkade gjorde Gustav Fridolin och fristadskonstnärerna Mahdiah Golroo och Ali Thareb, alla tre med erfarenhet av att arbeta med demokrati och yttrandefrihet. Särskilt uppmärksammades Mahdiah Golroo som berättade om de protester som hade startat och som var mycket aktuella i hennes hemland Iran. Drygt hundra samhällselever från Nässjö deltog. Moderator för dagen var Alissar Rajha. *Röster om yttrandefrihet* arrangerades med stöd av Kulturrådet.

*Fristadskonstnärerna Mahdieh Golroo och Ali Thareb medverkade i Röster om yttrandefrihet
Foto: Johan Werner Avby*

Fängslade författares dag

Varje år den 15 november uppmärksammas *Fängslade författares dag*, på initiativ av Svenska PEN.

Över hela världen sitter hundratals journalister, bloggare och litterärt aktiva i fängelse för att ha krävt sin rätt till yttrandefrihet. Föreningar, bibliotek och kulturinstitutioner arrangerar därför samtal, uppläsningar eller föreläsningar för att uppmärksamma rätten till det fria ordet.

Kulturutveckling uppmärksammade *Fängslade författares dag* med ett samtal mellan författaren och journalisten Anders Rydell och poeten och Region Jönköpings läns tidigare fristadskonstnär Ali Thareb.

Samtalet arrangerades mellan Jönköpings läns museum, Förvaltningen för kulturutveckling i Västra Götalandsregionen och Kulturutveckling Region Jönköpings län.

Konsten att delta

Konsten att delta är ett nationellt projekt med syfte att underlätta för utlandsfödda kulturarbetare och journalister att möta, utbyta erfarenheter och bli en del av de svenska etablerades nätverk. Samtidigt kommer etablerade kulturskapare i kontakt med kollegor i nya nätverk och internationell kompetens. I projektet deltar fyra av Sveriges regioner och intresse finns från flera att ingå i projektet.

De deltagande kulturarbetarna har bjudits in till digitala seminarier om offentlig utsmyckning och till flera informationstillfällen i Jönköping, Nässjö och Värnamo. Projektet fick två nya deltagare under året. Den nationella samordningen av *Konsten att delta* genomförs med stöd av Kulturrådet.

Nätverk och samverkan

I juni arrangerade det internationella fristadsnätverket *International Cities of Refuge Network* (ICORN) sitt medlemsmöte där flertalet av de mer än 75 fristäderna deltog.

Platsen var Gdansk, Polen. Programmet innehöll seminarier, panelsamtal, kunskapsöverföring, workshops och uppläsningar. Kulturutveckling medverkade med presentation om hur vi genom gränsöverskridande insatser stöttat vår fristadsförfattare med uppdrag efter fristadsperioden.

Nätverksmöte för Sveriges fristäder ägde rum i november i Örebro.

Fortsatt samarbete har pågått under året med Västra Götalandsregionen om fristads-systemet.

Regelbundet återkommande samtal har skett med den nationella koordinatören för *Konsten att delta*.

Stöd och bidrag

Region Jönköpings län delar varje år ut kultur- och arbetsstipendier, samt ger bidrag till projekt och verksamheter inom konstområdena litteratur, folkbildning, dans, film och rörlig bild, musik, bild och form, hemslöjd, teater, museum och kulturarv.

Kultur- och arbetsstipendier

Colm Ó Ciarnáin director i kulturföreningen Kultivera i Tranås fick Region Jönköpings läns kulturstipendium, bland annat för sitt arbete med den återkommande kulturfestivalen At the Fringe och en ambitiös residensverksamhet som placerat Tranås på länets kulturkarta.

Arbetsstipendiater: Carl-Oskar Jonsson (konstnär), Leif Bergholtz (författare), Sandra Skavén (skådespelare), Henrik Svensk (konstnär och designer) och Erik Danielsson (fotograf).

Paul Petersons stipendium

Syftet med Paul Petersons stiftelse är att lämna stöd till förtjänta elever på konstskolor inom området bildkonst för utveckling av konstnärliga projekt och idéer under studietiden. Den person som söker Paul Petersons stipendium ska ha anknytning till Jönköpings län samt vara inskriven på en konstnärlig utbildning under det år som ansökan avser.

Årets mottagare av Paul Petersons stipendium heter Carl Hugosson. Carl är född i Korsberga söder om Vetlanda och uppvuxen i Vaggeryds kommun. Han läser sista året på Masterprogrammet i fri konst vid Kungliga Konsthögskolan. Till sitt examensprojekt har han intresserat sig för den digitala platsen, vad det gör med oss som människor och samhälle när mängden dokument, bilder, video och annan information kan samlas i till synes gränslösa molntjänster.

Verksamhetsbidrag

Region Jönköpings län ger verksamhetsbidrag till kulturorganisationer i Jönköpings län som bedriver stadigvarande verksamhet inom kulturområdet i huvudsak. Verksamheten ska vara viktig för länets kulturella infrastruktur.

Verksamheter som beviljats stöd 2022

- Huskvarna Folkets Park
- Jönköpings läns arkivförbund
- Jönköpings läns bygdegårdsdistrikt

- Jönköpings läns hembygdsförbund
- Jönköpings läns hemslöjdsförbund
- Jönköpings läns konstförening
- Kultivera
- Föreningen Underjord
- Skådebanan Jönköpings län
- Stiftelsen Kulturreseptatet Åsens by
- Stiftelsen Smålands Konstarkiv
- Sveriges konstföreningar Jönköpings län
- Sydöstra Folkets hus och parker-regionen
- TEATERi
- Österängens konsthall
- SmåLit - Smålands litteraturfestival
- Minopera
- JONK! Scenkonst
- Grenna Bluegrass
- Stiftelsen Lehmanns verkstad

Projektbidrag

Region Jönköpings län kan ge bidrag till projekt inom konstområdena dans, musik, teater, bild och form, film och rörlig bild, hemslöjd, litteratur, museum och kulturarv samt bildning.

Bidraget ska stödja, bredda och förnya kulturlivet och öka tillgängligheten till kulturyttringar i hela Jönköpings län. Bidraget ges i tre former; utveckling, etablering och produktion.

Fleråriga projekt som beviljades fortsatt stöd 2022

- *Kulturrätten*, Riksteatern Jönköpings län (utveckling)
- Regional samordnare för musik- och kulturskolor, länets kommuner genom Värnamo kommun (utveckling)
- *Subterranea*, Scenkonst Jönköping (utveckling)
- Jönköpings litteraturhus (etablering)
- *Hybridscen för inkluderande ordkonst*, Kultivera (utveckling)

Nya projekt som beviljades stöd 2022

- *Studio Silk*, Studio Silk Collective (etablering 3 år)
- *Småland Live*, Småland Live (etablering 3 år)
- *Sökandet efter Hilma af Klint*, Grey Eminence AB (produktion film)
- *Lämnad*, Story AB (produktion film)
- *The M-project*, Fri Film Småland (produktion film)
- *Tiden är en dröm, del 3*, Studio Ladan (produktion film)
- *Miras magiska anteckningsbok*, Teater Tabberas (produktion scenkonst)
- *Dansa med hästar*, PHIDR (produktion scenkonst)

För ett bra liv i en attraktiv region.